

Initiatiefvoorstel van de fracties van de Progressieve Partij, de ChristenUnie en de PvdA om incidentele steun aan legale asielzoekenden zonder recht op opvang.

Aanleiding

Uw raad heeft bij besluiten van 15 april 2003, 20 april 2004, 15 maart 2005, 20 september 2005, 20 december 2005 en 12 december 2006 gelden beschikbaar gesteld voor de noodopvang van asielzoekers. Deze gelden werden beschikbaar gesteld aan de Werkgroep Noodopvang Aalten.

Op 1 juli 2007 zijn de nadere regels mbt de “Regeling afwikkeling nalatenschap oude vreemdelingenwet” gepubliceerd. In eerdere instantie hebben gemeenten zich positief uitgesproken over deze nadere afspraken in het bestuursakkoord tussen Rijk en VNG. (gemeenten). Ook de gemeenten verenigd in het LOGO hebben vertrouwen uitgesproken in het goed nakomen van de overeengekomen afspraken. Een van die afspraken was dat bij goed uitvoeren van de regeling de gemeentelijke noodopvangs eind 2009 niet meer nodig zouden zijn.

Op 5 juli 2007 heeft het college U over de uitwerking van deze regeling gerapporteerd en daarbij tevens aangegeven wat de vermoedelijke gevolgen zullen zijn voor de in de gemeente Aalten verblijvende uitgeprocedeerde asielzoekers. In de eerste maanden van 2008 werd deze gevolgd door een presentatie door COA/DTV/IND voor de commissie ZOW.

In juni 2008 is de Noodopvang aan de Bredevoortsestraat gesloten omdat voor alle in aanmerking komende uitgeprocedeerde asielzoekers inmiddels een oplossing zou zijn gevonden.

Na de sluiting van de Noodopvang bereikten de raad nog steeds berichten over een niet sluitende opvang in de praktijk, waardoor legaal in Nederland verblijvende asielzoekers zonder recht op opvang met hulp van particulieren tijdelijk werden opgevangen. De staatssecretaris heeft echter steeds volgehouden dat noodopvang eind 2009 tot een einde moest komen omdat dan een sluitende aanpak zou zijn gerealiseerd.

In een brief van 9 december 2009 geeft het ministerie van Justitie het COA de opdracht om in bepaalde gevallen voor asielzoekers die in de noodopvang verblijven en hun procedure in Nederland mogen afwachten 300 opvangplaatsen te creëren in de opvangcentra. Blijkens een bericht op de site van de IND wil de staatssecretaris z.s.m. de lopende medische procedures afwerken. Mensen voor wie dit geldt kunnen gedurende de looptijd in bepaalde gevallen opgevangen worden door de COA (zie http://www.ind.nl/nl/inbedrijf/actueel/Opvang_zieke_uitgeprocedeerde_asielzoekers.asp)

Door deze en andere maatregelen is het aantal legaal in Nederland verblijvende asielzoekers zonder recht op opvang aanzienlijk verkleind. Toch is er in bepaalde gevallen geen sprake van een sluitende aanpak, waardoor diverse gemeenten in Nederland zich gedwongen zien de noodopvangvoorzieningen open te houden, blijkens berichten van 28 november in Vrij Nederland en 17 december in Trouw.

Op 28 februari 2010 werd een bindende uitspraak van het Europees Comité voor Sociale Rechten (ECSR) openbaar waarin gesteld werd dat beleid en praktijk rond de opvang van illegale kinderen in strijd zijn met het Europees Sociaal Handvest. Deze uitspraak werd door demissionair Minister Hirsch Ballin “voor kennisgeving aangenomen”, maar was voor de Rechtbank te Utrecht aanleiding om in een individueel geval van een moeder en dochter opvang vanwege de gemeente te vorderen.

De situatie in de gemeente Aalten.

Contacten met de voormalige Werkgroep Noodopvang, inmiddels Stichting Noodopvang Aalten, leren dat in zeer sporadische gevallen in de gemeente verblijvende legale asielzoekers zonder recht op opvang nog opgevangen worden door met name particulieren. Enkele families zijn in de afgelopen tijd in de publiciteit geweest. Het betreft steeds mensen met uiteenlopende problematiek en er is geen eenduidige oorzaak voor het niet in aanmerking komen voor opvangvoorzieningen. Het is zeker niet zo dat deze mensen op geen enkele wijze medewerking verlenen aan het terugkeer- en vertrekproces, zoals in de raadsmededeling van 8 december (78/2009) als een van de belangrijkste oorzaken van het ontbreken van een sluitende aanpak werd genoemd. In elk geval in één situatie moet gesproken worden van het niet meewerken van autoriteiten van het land van terugkeer (hoewel zelfs geen oorspronkelijk herkomstland).

Uit de raadsmededeling 78/2009 d.d. 8 december blijkt verder dat het college op de hoogte is van het feit dat in de gemeente Aalten asielzoekers aanwezig zijn die legaal in Nederland verblijven en geen recht op opvang hebben. Op de vraag of het college bereid is in deze gevallen een financiële bijdrage te verstrekken in de kosten van levensonderhoud in elk geval tot het moment waarop op hun zaak beslist is antwoordt het college slechts met "nee".

Op 10 februari 2010 wendt de heer J.E.G.Baars te Dinxperlo zich tot U waarin hij een beroep doet op U om de familie Afuzi te ondersteunen, hij aanbiedt om de situatie nader mondeling toe te lichten en hij voorstelt om de staatssecretaris op de hoogte te brengen (samen met andere gemeenten in de regio) dat er nog steeds gaten vallen in de sluitende aanpak.

Een mogelijke oplossing.

Op dit moment worden enkele alleenstaanden en families in de gemeente Aalten opgevangen door particulieren en voorzien van middelen van bestaan door particuliere giften en charitatieve instellingen. Omdat deze groep mensen wel legaal in Nederland is, maar geen recht op opvang heeft en ondanks de maatregelen van de staatssecretaris niet opgevangen kan worden door het COA (of daaruit zelfs verwijderd zijn) zou de gemeente zich bewust moeten zijn van haar zorgplicht voor deze groep mensen.

Omdat het om een relatief zeer kleine groep gaat, waarvoor binnen afzienbare tijd toch een structurele oplossing zal moeten komen (hetzij een terugkeer, hetzij een verblijfsvergunning, hetzij alsnog opvang via de COA) is het in de lijn van de vroegere gemeentelijke steun aan de –geïnstitutionaliseerde– noodopvang, deze groep via de Stichting Noodopvang Aalten te ondersteunen in de directe middelen van bestaan (huisvesting, kleding, voeding).

De Stichting Noodopvang Aalten heeft bewezen mee te kunnen en willen werken aan de afbouw van de noodopvang aan de Bredevoortsestraat. Zij is voldoende verantwoordelijk en betrokken om ook in deze resterende gevallen een reële inschatting te maken van de duur en de noodzaak van de ondersteuning.

In die zin kunnen de criteria zoals die afgesproken waren bij raadsbesluit van 20 december 2005 blijven gelden. Aangezien er geen sprake meer is van een door de Stichting Noodopvang beheerde locatie, maar het hier gaat om opvang door particulieren kan volstaan worden met een bedrag van € 115 per persoon per maand voor de directe kosten van levensonderhoud. Dit bedrag zou in overleg met de Stichting Noodopvang nog nader aangepast kunnen worden. In die gevallen waarin de Werkgroep Noodopvang geen besluit kan of wil nemen over de rechtmatigheid van de voorzieningen kan de Stichting Vluchtelingenwerk Oost-Achterhoek of INLIA worden ingeschakeld. Voor de "voormalige" criteria van INLIA zie bijlage.

De Stichting Noodopvang Aalten is bereid de organisatie en financiële verantwoording van deze individuele steun op zich te nemen en hierover te rapporteren.

Vooralsnog zal het naar schatting gaan om plm. 10 mensen voor een bedrag van € 115,-- per maand, gedurende voorlopig maximaal een jaar = € 13.800,--. Dit bedrag kan gedekt worden uit post Verwacht Rekeningresultaat 2010. (uiteindelijk tlv Algemene reserve).

Flankerende maatregelen

Wij vinden het van groot belang dat niet slechts incidenteel opvang verleend wordt, maar dat er een werkelijke sluitende aanpak komt. Vandaar dat voor alle mensen die het in onze gemeente betreft contact moet worden gezocht via de geëigende kanalen om een definitieve oplossing te bewerkstelligen. Onder geëigende kanalen verstaan wij VNG en de staatssecretaris. Beiden hebben aangegeven dat er een crisisinterventielijn wordt geopend (zie persbericht d.d. 29 april 2010) waar de problemen gemeld kunnen worden.

Voorstel.

Voorgesteld wordt:

- de Stichting Noodopvang in de gemeente Aalten te verzoeken de opvang van dakloze en/of uitgeprocedeerde asielzoekers ter hand te nemen volgens de criteria van het raadsbesluit d.d. 20 december 2005;
- de Stichting voornoemd een bedrag ter beschikking te stellen van € 115,-- per maand per persoon, gerekend met maximaal 10 personen voor maximaal een jaar, zijnde een bedrag van € 13.800, te dekken uit post Verwacht Rekeningresultaat 2010; (uiteindelijk tlv algemene reserve)
- het College op te dragen bij de Staatssecretaris en de VNG naar aanleiding van dit besluit aan te dringen op een werkelijk sluitende opvang voor dakloze en/of uitgeprocedeerde asielzoekers, zo mogelijk in regionaal verband.

Aalten, 10 mei 2010

De fractie van de Progressieve Partij de fractie van de ChristenUnie de fractie van de PvdA

J.C. Wikkerink
G. Uland
G.H. Migchelbrink

J.A. Pennings

W. Oort-Löwenthal
P. Hoezen
J.D. van Duijvenvoorde

Bijlagen:

- brief ministerie van Justitie d.d. 9 december aan het COAS
- criteria noodopvang van INLIA
- link naar de site van IND:
http://www.ind.nl/nl/inbedrijf/actueel/Opvang_zieke_uitgeprocedeerde_asielzoekers.asp
- raadsmededeling 78/2009.

DE RAAD DER GEMEENTE AALTEN;

gelezen het initiatiefvoorstel van de fracties van de Progressieve Partij, de ChristenUnie en de PvdA d.d. 10 mei 2010;

gelet op het bepaalde in Gemeentewet;

B E S L U I T :

- de Stichting Noodopvang in de gemeente Aalten te verzoeken de opvang van dakloze en/of uitgeprocedeerde asielzoekers ter hand te nemen volgens de criteria van het raadsbesluit d.d. 20 december 2005;
- de Stichting voornoemd een bedrag ter beschikking te stellen van € 115,- per maand per persoon, gerekend met maximaal 10 personen voor maximaal één jaar, zijnde een bedrag van € 13.800, te dekken uit post Verwacht Rekeningresultaat 2010; (uiteindelijk tlv algemene reserve);
- het College op te dragen bij de Staatssecretaris en de VNG naar aanleiding van dit besluit aan te dringen op een werkelijk sluitende opvang voor dakloze en/of uitgeprocedeerde asielzoekers, zo mogelijk in regionaal verband.

AALTEN, 15 juni 2010

De Raad voornoemd,

De Griffier,

De Voorzitter,

M.A.J.B. Fiering

G. Berghoef